

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 342 620; (022) 441 090
e-mail: jci@justice.md

*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție și în materie contravențională*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANA COURT OFFICE

Chisinau city, Mihail Sadoveanu street, nr. 24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 342 620; (022) 441 090
e-mail: jci@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge and in contraventional matters*

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

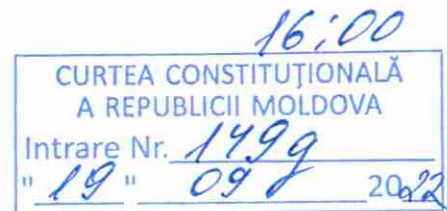
str. Al. Lăpușneanu, nr. 28, Chișinău, Republica Moldova, MD-2004

Judecătoria Chișinău (*sediul Ciocana*), Vă expediază spre examinare sesizarea privind excepția de neconstituționalitate din 08.09.2022.

*Anexă: - Cererea de sesizare din 08.09.2022 - pe " 11 " file, 10 file
- Încheiere din 08.09.2022, nr. 11-7174/2022 - pe " 4 " file.*

Constantin Damaschin

Președintele Interimar al Judecătoriei Chișinău (*sediul Ciocana*)

Grefier: Cristina Foiu

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.1. Avocat

1. ROGAC

2. Lucian

A.3. Instanța de judecată

1. JUDECĂTORIA CHIȘINĂU, SEDIUL CIOCANA

2. Completul de judecată: Sergiu Ciobanu.

4. mun. Chișinău, str. M.Sadoveanu, 24/1.

5. e-mail: jci@justice.md, tel: (022) 333-754

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

La data de 26.07.2022 au fost publicate în Monitorul Oficial modificările la Codul de Procedură Penală referitor la finalizarea urmăririi penale în lipsa învinutului. La data de 22.08.2022 apărătorului Lucian ROGAC i-a fost adus la cunoștință de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru CERNEI, demersul adresat judecătorului de instrucție, privind finalizarea urmăririi penale în lipsa învinutului Vladimir PLAHOTNIUC.

Demersul procurorului privind finalizarea urmăririi penale a fost distribuit aleatoriu judecătorului din Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Sergiu CIOBANU.

Demersul procurorului este întemeiat pe dispozițiile art.3,7,8,9,17, art.52, art.282, art. 291¹ și art. 305¹ din Codul de Procedură Penală.

C. Obiectul sesizării³

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității alin. (1) și (2) al art. 291¹ din Codul de Procedură Penală, „În cazul în care învinutul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare ori nu a fost posibilă înaintarea acuzării în conformitate cu prevederile art. 282¹, procurorul, prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinutului, cu informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat, și înaintează un demers judecătorului de instrucție prin care solicită acordul pentru finalizarea urmăririi penale. (2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinutului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal;

b) învinutul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală;

c) în privința învinutului au fost dispuse investigații de căutare;

d) persoana pusă sub învinuire nu este minoră.”

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale

dreptului internațional,

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia",

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică,

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Articolul 134

Statutul

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

[3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat”.

Articolul 135

Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 140

Hotărârile Curții Constituționale

„(1) Legile și alte acte normative sau unde părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate”.

Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14 martie 2003

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul pena se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod. Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(2) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională”.

Articolul 291¹. Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului

(1) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare ori nu a fost posibilă înaintarea acușării în conformitate cu prevederile art. 282¹, procurorul, prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, cu informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat, și înaintează un demers judecătorului de instrucție prin care solicită acordul pentru finalizarea urmăririi penale.

(2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal;

b) învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală;

c) în privința învinuitului au fost dispuse investigații de căutare;

d) persoana pusă sub învinuire nu este minoră.

(3) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului nu este permisă în raport cu alte infracțiuni decât cele specificate la alin. (2) lit. a), cu excepția cazurilor în care infracțiunile sunt comise de aceeași persoană care se sustrage de la urmărirea penală sau al cărei loc de aflare nu a fost stabilit și în privința căreia au fost dispuse investigații de căutare, iar disjungerea va afecta negativ efectuarea deplină și obiectivă a urmăririi penale și a cercetării judecătorești.

(4) În cazul în care în aceeași cauză penală sunt mai mulți învinuiți, dintre care unul este anunțat în căutare și acesta a comis una dintre infracțiunile specificate la alin. (2) lit. a), procurorul poate dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului care este anunțat în căutare. Urmărirea penală față de ceilalți învinuiți continuă conform procedurii generale.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului ratificată de Republica Moldova la 01.02.1998:

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acușării în materie penală îndreptate împotriva sa.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa

va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, mai ales, dreptul :

a. să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa;

b. să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

c. să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

d. să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

e. să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Onorată Curte, considerăm că aliniatul (1) și (2) al art. 291¹ din Codul de Procedură Penală, *„În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare ori nu a fost posibilă înaintarea acuzării în conformitate cu prevederile art. 282¹, procurorul, prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, cu informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat, și înaintează un demers judecătorului de instrucție prin care solicită acordul pentru finalizarea urmăririi penale. (2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:*

a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal;

b) învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală;

c) în privința învinuitului au fost dispuse investigații de căutare;

d) persoana pusă sub învinuire nu este minoră.” sunt neconstituționale, contravin prevederilor Constituției Republicii Moldova precum și a Tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte reieșind din următoarele considerente.

1. Încalcă dreptul fundamental al persoane de acces la justiție, a dreptul de a își cunoaște drepturile și îndatoririle, precum și a dreptului la apărare.

Dispoziția legală reflectată la art. 291¹ alin. (1) și (2) din Codul de Procedură Penală, în redacția actuală *„În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare ori nu a fost posibilă înaintarea acuzării în conformitate cu prevederile art. 282¹, procurorul, prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, cu informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat, și înaintează un demers judecătorului de instrucție prin care solicită acordul pentru finalizarea urmăririi penale. (2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:*

a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal;

b) învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală;

c) în privința învinuitului au fost dispuse investigații de căutare;

d) persoana pusă sub învinuire nu este minoră.” este una incertă, contrară prevederilor Constituției Republicii Moldova privind calitatea, accesibilitatea și claritatea unei legi, cu un impact direct asupra încălcării dreptului persoanei la un proces echitabil și a dreptului la apărare, garantate de prevederile art. 20, 26 din Constituția Republicii Moldova și 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ratificată de Republica Moldova la 01.02.1998.

Or, examinând conținutul acestor norme juridice, identificăm că condițiile de aplicabilitate a acestora se contrapun, astfel, încât este greu de identificat care în realitate sunt condiții ce necesită a fi întrunite pentru ca urmărirea penală să fie finalizată în lipsa învinuitului.

Aici, specificăm că, o condiție de aplicabilitate rezultată din alin. (1) al art. 291¹ din CPP se referă la calitatea procesuală a persoane față de care se aplică această normă juridică. Astfel, norma este aplicabilă doar față de învinuit împotriva căruia există o ordonanță de punere sub învinuire. Or, potrivit art. 65 alin. (1) din CPP, învinuitul este persoana fizică față de care s-a emis, în conformitate cu prevederile prezentului cod, o ordonanță de punere sub învinuire, această condiție rezultă și din alin. (2).

O altă condiție care derivă din alin. (1) al art. 291¹ din CPP se referă la faptul că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală s-au locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă înaintarea acuzării în conformitate cu art. 282² din CPP, această condiție parțial se regăsește în alin. (2). Finalmente, o altă condiție ține de informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat.

Cu toate acestea, dacă examinăm conținutul prevederilor alin. (2) al art. 291¹ din CPP, *Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:*

a) *în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal;*

b) *învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală;*

c) *în privința învinuitului au fost dispuse investigații de căutare;* observăm că această normă la fel prevede condiții în baza căruia poate fi finalizată urmărirea penală în lipsa învinuitului și de această dată legiuitorul solicită întrunirea cumulativă a altor condiții.

Astfel, din examinarea acestor două aliniate (1) și (2) ale art. 291¹ din CPP, observăm că acestea sunt contradictorii și incerte.

Or, pe deoparte aliniatul (1) al art. 291¹ din CPP prevede întrunirea unor condiții pentru a finaliza urmărirea penală în lipsa inculpatului (*calitatea procesuală de învinuit; sustragerea de la urmărirea penală, imposibilitatea identificării locului aflării învinuitului; imposibilitatea înaintării acuzării în conformitate cu art. 282² din CPP; informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat;*), iar pe de altă parte aliniatul (2) al art. 291¹ din CPP prevede alte condiții care deja trebuie întrunite în mod cumulativ (*în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal; învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală; în privința învinuitului au fost dispuse investigații de căutare; persoana pusă sub învinuire nu este minoră.*)

În acest context, apare neclaritate cu privire la care condiții trebuie a fi întrunite în vederea permiterii organului de urmărire penală și judecătorului de instrucție să dispună finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului.

Or, în aliniatul (2) al art. 291¹ din CPP, deja nu se regăsește condiția de la alin. (1) privind *imposibilitatea înaintării acuzării în conformitate cu art. 282² din CPP; informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat;* însă apare o condiție nouă legată de faptul că *persoana pusă sub învinuire să nu fie minoră și să fie învinuită de o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă.*

La caz, considerăm că aceste incertitudine identificate în norma juridică contestată, duc la o insecuritatea juridică și la o imposibilitate efectivă de aplicare în practică a aceste norme.

Mai mult, apărarea este în imposibilitate să identifice în mod cert când sunt întrunite definitiv toate condițiile referitoare la apariția temeiurilor de finalizare a urmăririi penale în lipsa învinuitului și când aceste condiții nu sunt întrunite, care condiții trebuie întrunite cumulativ și care nu.

Or, accentuăm că din alin. (1) al art. 291¹ din CPP nu este clar dacă condițiile redate în acest aliniat trebuie a fi întrunite cumulativ așa cum este expres evidențiat în alin. (2) al art. 291¹ din CPP, sau este suficient ca măcar una din aceste condiții trebuie să fie îndeplinită.

Prin urmare, reieșind din aceste ambiguități, observăm că norma supusă examinării este una neconstituțională care nu asigură respectarea garanțiilor oferite de art. 23 din Constituție, fapt ce duce la încălcarea art. 20 și 26 din Constituția Republicii Moldova.

Or, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a subliniat că art. 23 din Constituția Republicii Moldova nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabil, autorul excepției de neconstituționalitate trebuie să demonstreze ingerința în drepturile garantate de Constituție.

În speță, drepturile garantate de constituție încălcate prin norma supusă controlului constituționalității se referă la dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, or, datorită incertitudinii și contradicțiilor existente în această normă juridică, acuzarea poate manifesta abuzuri în raport cu învinuitul și finaliza urmărirea penală în lipsa acestuia fără ca să se asigure respectarea cumulativă a condițiilor legale. Mai mult, aceste incertitudini și ambiguități, lipsesc învinuitul de a beneficia de o apărare efectivă. Or, învinuitul sau apărătorul acestuia nu își poate pregăti apărarea atât timp cât nu este clar cu certitudine care condiții trebuie să fie întrunite pentru ca urmărirea penală să poată fi finalizată în lipsa învinuitului.

Respectiv, atâta timp cât în conținutul alin. (1) și (2) al art. 291¹ din CPP vor exista aceste neclarități, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare nu poate fi asigurat justițiabilului.

În aceeași ordine de idei, accentuăm că, exigențele preeminenței dreptului presupune, *inter alia*, asigurarea de către stat (legiuitor) a respectării caracterului de legalitate, calitate, accesibilitate, previzibilitate și certitudine juridică la adoptarea anumitor legi.

În acest sens, în cauza *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979, Rekvényi contra Ungăriei, 1999, Rotaru împotriva României, 2000, Damman împotriva Elveției, 2005*, CtEDO a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu **suficientă precizie**, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „**o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita**”; „**în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice**”. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederii legitime.

La caz, normele juridice supuse controlului constituționalității nu respectă aceste cerințe instaurate de către CtEDO, respectiv nu pot fi considerate ca lege și aplicate în practică, or, nu oferă garanții suficiente contra arbitrariilor puterii publice, adică a părții acuzării.

Cu titlu informativ, aducem la cunoștință și faptul că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre, 1994, Foto-Frost v Hauptzollant Lübeck.Ost, 1987*), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă, de asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, stabilitatea regulilor instituite prin acestea.

Paralel, statuăm și faptul că Curtea Constituțională, în pct. 62 din Hotărârea nr. 7 din 24.05.2012, menționează că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție.”

Așadar, prin prisma argumentelor invocate *supra*, considerăm că norma supusă controlului constituționalității încalcă dreptul fundamental al persoanei de acces la justiție, și dreptul la apărare, totodată, contravine prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova și a Convenției Europene a Drepturilor Omului, motiv pentru care solicităm declararea neconstituționalității acestei norme.

Într-o altă ordine de idei, notăm și faptul că, norma supusă controlului constituționalității contravine art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 CEDO și din considerentele ce succed.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prevede câteva aspecte obligatorii care trebuie să fie respectate în cadrul urmăririi penale pentru a asigura dreptul persoanei la un proces echitabil.

Aceste aspecte obligatorii se regăsesc în art. 6 §3 CEDO, conform căruia, orice acuzat are,

mai ales, dreptul :

a. să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa;

c. să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

d. să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

e. să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

Marea Cameră a Curții Europene în cauza *Sejdovic c. Italiei*, a evidențiat că, obiectul și scopul articolului, luat în ansamblu, arată că o persoană „învinuită de o infracțiune” are dreptul de a participa la audiere. În plus, literele (c), (d) și (e) din alineatul (3) garantează „oricărei persoane acuzate de o infracțiune” dreptul „de a se apăra personal”, „de a audia sau de a solicita audierea martorilor” și „de a fi asistată gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere”, și este dificil de înțeles cum și-ar putea exercita aceste drepturi fără a fi prezentă (a se vedea cauza *Colozza*, citată mai sus, § 27; cauza *T. c. Italiei*, citată mai sus, § 26; cauza *F.C.B. c. Italiei*, citată mai sus, § 33; și cauza *Belziuk c. Poloniei*, 25 martie 1998, § 37, Rapoarte 1998-II).

În general, CtEDO, în practica sa relevantă a notată că o condamnare în lipsa inculpatului nu reprezintă în sine o încălcare a dreptului la un proces echitabil, însă, pentru a fi condamnată persoana în lipsa sa, sunt necesare de a fi respectate anumite cerințe/garanții, pentru a nu leza însăși substanța dreptului.

În cauza *Sejdovic c. Italiei*, CtEDO, a specificat că, în cazul în care o persoană învinuită de o infracțiune nu a fost notificată personal, nu se poate deduce doar din simpla sa calitate de „fugar” (latitante), care se întemeiază pe o prezumție, cu o bază factuală insuficientă, că aceasta a renunțat la dreptul său de a se prezenta la proces și de a se apăra (a se vedea cauza *Colozza*, Italiei, nr. 9024/80, 12 februarie 1985). De asemenea, a avut ocazia să sublinieze că, înainte de a se putea spune că un învinuit a renunțat, în mod implicit, prin comportamentul său, la un drept important în temeiul articolului 6 din Convenție, trebuie să se demonstreze că acesta ar fi putut prevedea, în mod rezonabil, care vor fi consecințele comportamentului său (a se vedea cauza *Jones, c. Regatului Unit (dec.)*, nr. 30900/02, 9 septembrie 2003).

În plus, unei persoane acuzate de o infracțiune nu trebuie să i se lase sarcina de a dovedi că nu a urmărit să se sustragă justiției sau că absența sa s-a datorat unui caz de forță majoră (a se vedea cauza *Colozza*, citată mai sus). În același timp, este la latitudinea autorităților naționale să evalueze dacă învinuitul a arătat un motiv întemeiat pentru absența sa sau dacă au existat elemente în dosarul cauzei care să justifice constatarea că acesta a fost absent din motive independente de voința sa (a se vedea cauza *Medenica*).

Tot în cauza *Sejdovic c. Italiei*, CtEDO a stabilit că dreptul la un avocat, garantează respectarea dreptului la un proces echitabil.

Astfel, din practica CtEDO, evidențiem câteva condiții ce necesită a fi întrunite pentru ca urmărirea penală să se desfășoare în lipsa învinuitului.

- să existe o renunțarea din partea acestuia;
- să fie notificat despre acuzarea imputată;
- să fie reprezentat de un avocat ales sau numit;
- să îi fie oferită posibilitatea de reexaminare a cauzei examinate în lipsa acestuia.

În speță, dacă să coroborăm condițiile instituite de CtEDO, cu cele rezultate din art. 291¹ din CPP, observăm că, Codul de Procedură Penală nu asigură respectarea acestor condiții, mai mult din textul normei juridice nu se poate desprinde modalitatea prin care organul de urmărire penală identifică că învinuitul a renunțat la dreptul său de a se prezenta la examinarea cauzei, totodată, nu este clară modalitatea prin care organul de urmărire penală se asigură că a notificat învinuitul despre acuzarea înaintată. Respectiv, suntem în prezența unei norme juridice care nu oferă garanții suficient justițiabilului pentru a putea examina cauza în lipsa acestuia și pentru a putea finaliza urmărirea penală în lipsa acestuia.

Or, condițiile rezultate din art. 291¹ din CPP sunt contrare celor garantate de CtEDO, respectiv, nu pot fi aplicate față de justițiabili dat fiind că încalcă în esență dreptul acestora la un proces echitabil.

Paralel mai specificăm că, dacă învinuitul nu este prezent la finalizarea urmăririi penale și ulterior la examinarea cauzei în instanța de judecată, nu poate exista nicio garanție pentru a face dreptate deplină cauzei sale. Ultimul nu se poate apăra, nu poate prezenta probele sale, nu poate formula obiecții față de probele acușării, și cu atât mai mult nu poate profita de toate garanțiile procedurale care pot apărea în cursul procedurii din proces, care se referă la contestarea actelor și acțiunilor instanței și a acuzatorului.

Prin urmare, finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, examinarea cauzei în lipsa inculpatului, apriori duce la încălcarea dreptului persoanei la un proces echitabil.

În baza argumentelor expuse *supra*, solicităm înaltei Curți, recunoașterea neconstituționalității aliniatului (1) și (2) al art. 291¹ din Codul de Procedură Penală, „În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare ori nu a fost posibilă înaintarea acușării în conformitate cu prevederile art. 282¹, procurorul, prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, cu informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat, și înaintează un demers judecătorului de instrucție prin care solicită acordul pentru finalizarea urmăririi penale. (2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal;
- b) învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală;
- c) în privința învinuitului au fost dispuse investigații de căutare;
- d) persoana pusă sub învinuire nu este minoră.”

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu există documente relevante.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice

Avocat Lucian ROGAC

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEȚIA DE
NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a)
și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume Ciobanu 2. Prenume Sergiu

3. Funcția: *Judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana)*

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului.....

9. Tel.....

10. Fax

11.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare vizează neconstituționalitatea prevederilor art. 305¹alin.(1)-(5) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova.

Excepția de neconstituționalitate este ridicată în cadrul examinării demersului procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Cernei cu privire la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului Vladimir Plahotniuc, pe capătul de acuzare înaintat în baza ordonanței de punere sub învinuire din 27.12.2021, emisă în cauza penală nr. 2014978151, aflat în procedura judecătorului de instrucție a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), Sergiu Ciobanu.

În motivarea demersului înaintat procurorul a menționat că, finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului în acest caz este proporțională drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale învinuitului, or Codul de procedură penală oferă suficiente garanții procesuale în acest sens, în scopul respectării unui proces echitabil. Prin urmare, inițierea acestei proceduri este în raport cu respectarea principiilor de bază ale procesului penal și anume legalitatea procesului, prezumția nevinovăției, egalitatea în fața legii și asigurarea dreptului la apărare.

Conținutul prevederilor contestate este următorul:

Articolul 305¹ alin.(1) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, prevede că: „În demersul procurorului se indică: fapta care face obiectul învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele care confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării acestuia nu a fost stabilit, măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului, inclusiv lista martorilor care urmează a fi audiați referitor la circumstanțele care ar confirma sau infirma sustragerea de la urmărirea penală sau imposibilitatea stabilirii locului aflării învinuitului”

Însă, conform art. 26 alin. (5) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, „Judecătorul de instrucție este independent în relațiile cu celelalte organe de drept și instanțe judecătorești și își exercită atribuțiile numai în temeiul legii și în cadrul acesteia”, iar după prevederile art. 27 alin. (1) Cod de Procedură Penală RM, „judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate”.

Astfel, coroborând temeiurile de drept invocate supra, se denotă caracterul contradictoriu dintre sintagma conținută în prevederile art. 305¹ alin.(2) Codul de Procedură Penală și anume „circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta”, în raport cu prevederile art. 27 alin.(1) Cod de Procedură Penală RM, din care urmează că, la etapa urmăririi penale numai procurorul are competența de a aprecia probele și că există o bănuială rezonabilă dacă a fost săvârșită fapta în conformitate cu propria convingere și distinct de o verificare suplimentară de către judecătorul de instrucție. Or, judecătorul de instrucție nu este un organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării și nici a apărării, însă reprezintă interesele justiției în conformitate cu Legea.

La fel, sintagma din art. 305¹ alin. (2) Cod de Procedură Penală RM, „circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului”, sunt în contradictoriu cu

prevederile art. 24 alin. (1) Cod de Procedură Penală RM, conform căruia urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sânt separate și se efectuează de diferite organe și persoane.

În context, judecătorul de instrucție în raport cu atribuțiile prevăzute la art. 41 Cod de Procedură Penală RM, nu este împuternicit cu atribuția de a justifica *continuarea urmăririi penale în absența învinuitului și lista probelor în susținerea demersului înaintat de procuror*.

Totodată, după sintagma prevederilor *art. 305¹ alin. (4), (5) Cod de Procedură Penală RM*, ”în urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului, în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare, sau privind admiterea demersului procurorului. În încheierea judecătorului de instrucție se indică motivele de fapt și de drept invocate la respingerea sau admiterea demersului procurorului. Adresarea repetată cu demers privind autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului în privința aceleiași persoane în aceeași cauză, după respingerea demersului precedent, se admite numai dacă apar circumstanțe noi ce servesc temei pentru a constata că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și că nu a fost posibilă identificarea locului aflării lui.

Consider că, prevederile menționate, contravin următoarelor prevederi din Constituția Republicii Moldova:

Art. 4 din Constituția RM, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”;

Art. 7 din Constituția RM, „Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”;

Art. 8 alin.(1) din Constituția RM, „ Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional”;

Art. 16 din Constituția RM, „(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Art. 20 alin.(1) din Constituția RM., „Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”

Art. 23 alin. (2) din Constituția RM., „Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Art. 26 alin.(1) din Constituția RM. „Dreptul la apărare este garantat.”

Art. 54 alin.(1) din Constituția RM, „în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.”

Art. 124 alin. (1), (2) din Constituția RM, „Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege. Atribuțiile Procuraturii sânt exercitate de procurori.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție, care statuează asupra obligației statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Relevant și de menționat este și faptul că „preeminența dreptului în materie penală exprimă printre altele asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor; inadmisibilitatea aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie”.

Totodată, incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă.

Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea *securității raporturilor juridice* și ordonarea eficientă a relațiilor sociale în prezenta sesizare.

Astfel, în aceasta parte, un prim aspect care urmează a fi examinat de înalta Curte se referă la analiza coliziunii dispozițiilor art. 305¹ alin. (2), (4), (5) CPP RM, cu cele ale art. 4, art. 8, art.7, art. 16, art. 20, art. 23 alin.(2), art. 26, art. 54, 124 alin. (1), (2) din Constituție și contradictorialitatea cu art. art. 24 alin. (1), 26 alin.(5), 27 alin. (1), 41 CPP RM.

Astfel, este de menționat că, neexistând practica judiciară națională se denotă că, ”circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele care confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării acestuia nu a fost stabilit, măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului”, ”... circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului”, ”... în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale” și ”... numai dacă apar circumstanțe noi”, ține de: „...aprecierea probelor de către organul de urmărire penală în corespundere cu prevederile art. 27 alin. (1) Code procedură penală”.

Prin urmare, din circumstanțele elucidate de a constata bănuiala rezonabilă de comiterea unei infracțiuni de către judecătorul de instrucție la etapa finisării urmăririi penale, cu referire la prevederile legale la speță, și anume coroborând temeiurile de drept invocate, se denotă caracterul contradictoriu în raport cu circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, acestea nefiind nemijlocit atribuite în competența organului de urmărire penală și a procurorului în conformitate cu prevederile art. art. 52, 55 Cod de Procedură Penală RM.

Din esența celor expuse supra rezultă că norma de drept, a cărei constituționalitate se solicită a fi verificată, urmează a fi aplicată la soluționarea demersului de autorizare a măsurii procesuale respective. Astfel, potrivit art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, se sesizează Curtea Constituțională.

În urma analizei sistemice, care urmează a fi procedeu tehnic de interpretate a normelor respective ne permite să concluzionăm, că obligații prevăzute de către două norme de drept nu corespund criteriului de previzibilitate, iar altele diferite persoane, în condiții asemănătoare/similare sunt tratați inegal, contrar obligației statului de a-și plasa proprii cetățeni anume prin prisma egalității.

Din esența celor expuse supra rezultă că norma de drept, a cărei constituționalitate se solicită a fi verificată, urmează a fi aplicată la soluționarea demersului de autorizare a finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului.

Consider, că prin modalitatea de reglementare, conținută în norma vizată, legiuitorul a depășit vădit previzibilitatea normei, cât și faptului că, legile pot stabili drepturi și obligații care însă nu pot deroga de la garanțiile fundamentale, ele în esență doar având rol de transpunere a principiilor, drepturilor și obligațiilor cetățenilor statului respectiv.

La caz, norma permite limitarea dreptului persoanei contrar art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, dreptul de a beneficia de un proces echitabil prin prisma dreptului la apărare, și a cunoaște îndatoririle lui.

Or, norma convenției dispune că „orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită. Orice acuzat are, mai ales, dreptul să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale ; c. să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer”.

Astfel, pentru a asigura statul cu remedii împotriva ingerinței persoanei asupra căreia planează acele dubii întemeiate că ar fi săvârșit o infracțiune, legiuitorul a impus o limitarea drepturilor acestuia, dispunând posibilitatea ca acestuia să-i fie limitată drepturile sale, în coraport cu interesul suprem al justiției, întru oferirea posibilității organului de urmărire penală să ia toate măsurile necesare în descoperirea tuturor circumstanțelor cauzei.

Astfel, este esențial de menționat că, incertitudinea formulării normelor precitate, și incertitudinea privind constituționalitatea aplicării acestora, au dictat necesitatea sesizării Curții Constituționale, care urmează a verifica constituționalitatea contradictorialității prevederilor art. 305¹ alin. (2), (4), (5) și art. art. 24 alin. (1), 26 alin.(5), 27 alin. (1), 41 CPP RM, sub aspectele expuse în prezenta sesizare.

Fără aceste reglementări rămâne un loc pentru interpretare arbitrară a normei sus-menționate - art. 305¹ alin. (2), (4), (5) CPP RM, de către instanțele judecătorești, iar practica Curții Europene este înaintată împotriva oricăror posibilități de a acționa arbitrar, cu rea-credința din partea autorităților naționale (vezi cauza Bozano v. Franța, hotărârea din 18.12.1986 etc.)

Din formularea neclară a normei art. 305¹ alin. (2), (4), (5) CPP RM Cod de Procedură Penală, reiese aplicarea neclară a acesteia de către instanțele judecătorești, prin aceasta învinuitului i-ar fi îngrădit de la apărare și la un proces echitabil.

Astfel, prin redacția actuală a normei sus-menționate se creează colizia, în primul rând, și cu prevederile art. 23 alin. (2) din Constituție. Acest articol implică, între altele, adoptarea de către legiuitor a unor reguli procedural clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenile în care justițiabilii își pot exercita drepturile și obligațiunile.

Totodată în practica Curții Europene a Drepturilor Omului de mai multe ori se subliniază importanța și obligativitatea estimării de către instanțele naționale a posibilității aplicării măsurilor alternative arestării.

În mod logic, autorizarea unei astfel de acțiuni în cadrul procesului penal de către judecătorul de instrucție, trebuie să aibă deosebiri clare la aplicarea prevederilor legale, în beneficiul învinuitului, inculpatului, iar analizând dispozițiile legale sus amintite, constat că, de fapt, acestea redau o manieră exhaustivă a soluțiilor ce pot fi dispuse de judecător, chemat să soluționeze demersul formulat.

În absența unei clarități juridice cuprinzătoare, chiar dacă drepturile garantate prin prevederile art. 8 și art. 11 din Convenție și art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție nu sunt libertăți absolute, ingerința statului în exercițiul acestor drepturi este permisă, doar dacă aceasta este prevăzută de lege, vizează unul dintre scopurile legitime comune prevăzute în textele Convenției (respectiv securitatea națională, siguranța publică, apărarea și menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora), iar măsura este necesară într-o societate democratică (respectiv ingerința răspunde unei nevoi sociale imperioase), fiind proporțională cu scopul legitim urmărit.

Instanța reamintește că preeminența dreptului presupune, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de către Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41).

Deasemenea de reținut că principiul în discuție are consecințe atât pentru activitatea de elaborare a normelor penale, cât și pentru procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența acestuia. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin.(3) lit. n) din Constituție (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §§ 35, 36).

Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că legea urmează să întrunească standardul calității, *i.e.* ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (*Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 154; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, se notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, chiar din textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (*Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 47).

Totuși, Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă (*Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, §§ 92, 93). Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele în schimbare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Kokkinakis v. Grecia*, 25 mai 1993, § 40). Pe de altă parte, utilizarea unor concepte și a unor criterii prea vagi în interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu exigențele clarității și previzibilității, în privința efectelor sale (*Liivik v. Estonia*, 25 iunie 2009, §§ 96-104).

În orice caz, instanțele de judecată nu sunt îndreptățite să recurgă la o interpretare extensivă defavorabilă a legii penale sau la o aplicare defavorabilă prin analogie (a se vedea *Navalnye v. Rusia*, 17 octombrie 2017, § 68).

De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr.28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

Marea Cameră a Curții Europene în cauza *Sejdovic c. Italiei*, a evidențiat că, obiectul și

scopul articolului, luat în ansamblu, arată că o persoană „învinuită de o infracțiune” are dreptul de a participa la audiere. În plus, literele (c), (d) și (e) din alineatul (3) garantează „oricărei persoane acuzate de o infracțiune” dreptul „de a se apăra personal”, „de a audia sau de a solicita audierea martorilor” și „de a fi asistată gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere”, și este dificil de înțeles cum și-ar putea exercita aceste drepturi fără a fi prezentă (a se vedea cauza Colozza, citată mai sus, § 27; cauza T. c. Italiei, citată mai sus, § 26; cauza F.C.B. c. Italiei, citată mai sus, § 33; și cauza Belziuk c. Poloniei, 25 martie 1998, § 37, Rapoarte 1998-11).

La general, în practica sa relevantă CtEDO a notată că o condamnare în lipsa inculpatului nu reprezintă în sine o încălcare a dreptului la un proces echitabil, însă, pentru a fi condamnată persoana în lipsa sa, sunt necesare de a fi respectate anumite cerințe/garanții, pentru a nu leza însăși substanța dreptului.

Astfel, în cauza *Sejdovic c. Italiei*, CtEDO, a specificat că, în cazul în care o persoană învinuită de o infracțiune nu a fost notificată personal, nu se poate deduce doar din simpla sa calitate de „fugar” (latitante), care se întemeia pe o prezumție, cu o bază factuală insuficientă, că aceasta a renunțat la dreptul său de a se prezenta la proces și de a se apăra (a se vedea cauza Colozza, Italiei, nr. 9024/80, 12 februarie 1985). De asemenea, a avut ocazia să sublinieze că, înainte de a se putea spune că un învinuit a renunțat, în mod implicit, prin comportamentul său, la un drept important în temeiul articolului 6 din Convenție, trebuie să se demonstreze că acesta ar fi putut prevedea, în mod rezonabil, care vor fi consecințele comportamentului său (a se vedea cauza Jones, c. Regatului Unit (dec.), nr. 30900/02, 9 septembrie 2003).

În plus, unei persoane acuzate de o infracțiune nu trebuie să i se lase sarcina de a dovedi că nu a urmărit să se sustragă justiției sau că absența sa s-a datorat unui caz de forță majoră (a se vedea cauza Colozza, citată mai sus). În același timp, este la latitudinea autorităților naționale să evalueze dacă învinuitul a arătat un motiv întemeiat pentru absența sa sau dacă au existat elemente în dosarul cauzei care să justifice constatarea că acesta a fost absent din motive independente de voința sa (a se vedea cauza Medenica).

Tot în cauza *Sejdovic c. Italiei*, CtEDO a stabilit că dreptul la un avocat, garantează respectarea dreptului la un proces echitabil.

Prin urmare, pentru conformitatea cu normele juridice cu forță juridică superioară, nu este suficient ca măsura prin care se aduce atingere drepturilor fundamentale să se circumscrie unor cazuri prevăzute în lege, ci aceasta trebuie să dispună de previzibilitate, și să răspundă cerinței proporționalității măsurilor cu scopul legitim urmărit.

În contextul celor menționate, potrivit art. 134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova care garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

O lege sau un alt act normativ, legitim adoptat de organele de resort, poate fi supus controlului constituționalității conform art. 135 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În limitele dezideratului constituțional, prevăzut de art. 23 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, considerăm că textul art. 305¹ alin. (2), (4), (5) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova în special ”circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele care confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării acestuia nu a fost stabilit,

măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului”, "... circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului”, "... în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale” și "... numai dacă apar circumstanțe noi”, nu corespunde criteriilor de calitate a normei de drept: previzibilitate, precizie și claritate, și ca efect este incompatibilă cu norma constituțională.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. 1. Primirea spre examinare a prezentei sesizări și includerea ei pe ordinea de zi a Curții Constituționale;

2 Exercițarea controlului constituționalității prevederilor legale conținute în prevederile art. 305¹ alin.(2), (4), (5) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, și anume contradictorialitatea sintagmelor conținute în prevederile normei menționate "circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele care confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării acestuia nu a fost stabilit, măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului”, "... circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului”, "... în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale” și "... numai dacă apar circumstanțe noi”, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 7, art. 4, art. 8, art. 16, art. 20, art. 21, art. 23, art. 26, art. 54, 124 alin. (1), (2) din Constituția Republicii Moldova.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Prevederile relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

În baza Hotărârii menționate Curtea Constituțională a hotărât în sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui R. Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți, sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- Sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătorilor pe rolul cărora se află cauza;

- Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din

Constituția Republicii Moldova;

2) Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3) Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

- Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor pe rolul cărora se află cauza în temeiul aplicării directe a art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

a) încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 08.09.2022, nr. 11-7174/2022

b)

c)

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

mun. Chișinău

Judecător

08 septembrie 2022

Sergiu Ciobanu

Dosarul nr. 11-7174/2022
1-20163036-12-11-22082022-1

ÎN CHEIERE

08 septembrie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Instanța în componență
Președintele ședinței,
Judecător
Grefier
Cu participarea
Procurorului
Avocatului

Sergiu Ciobanu
Cristina Foiu

Alexandru Cernei
Lucian Rogac

examinând în ședința de judecată închisă, demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Cernei cu privire la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, pe capătul de acuzare înaintat în baza ordonanței de punere sub învinuire din 27.12.2021, emisă în cauza penală nr. 2014978151 și cererea avocatului Lucian Rogac în interesele învinuitului Plahotniuc Vladimir cu privire sesizarea Curții Constituționale a RM, în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 291¹ alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală RM, instanța, -

CONSTATĂ:

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), se află în examinare demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Cernei cu privire la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului Vladimir Plahotniuc, pe capătul de acuzare înaintat în baza ordonanței de punere sub învinuire din 27.12.2021, emisă în cauza penală nr. 2014978151.

În cadrul ședinței de judecată din 07.09.2022, avocatul Lucian Rogac a adresat cerere privind sesizarea Curții Constituționale a RM, în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 291¹ alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală RM.

În cererea adresată avocatul Lucian Rogac a indicat că, la data de 26.07.2022 au fost publicate în Monitorul Oficial modificările la Codul de Procedură Penală referitor la finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului.

La data de 22.08.2022 apărătorului Lucian Rogac i-a fost adus la cunoștință de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Cernei, demersul adresat judecătorului de instrucție, privind finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului Vladimir Plahotniuc.

Demersul procurorului este întemeiat pe dispozițiile art.3,7,8,9,17, art.52, art.282, art. 291¹ și art. 305¹ din Codul de Procedură Penală.

Ținând cont de aplicabilitatea prevederilor art. 291¹ Codul de Procedură Penală la soluționarea demersului privind finisarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, a fost luată decizia de a examina această normă prin prisma Constituționalității.

În drept, cu referire la temeinicia înaintării prezentei cereri, menționează că, norma juridică supusă controlului de constituționalitate se regăsește în Codul de Procedură Penală, respectiv, Codul de Procedură Penală este un act supus controlului

constituționalității prin prisma art. 135 lit. a) din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, consideră partea apărării că prevederea supusă controlului constituționalitate urmează a fi aplicată la examinarea cauzei, or, incontestabil urmează să aplice dispoziția legală, stabilită de art. 291¹ din Codul de Procedură Penală. Totodată, necesită a fi specificat că Curtea până la momentul depunerii prezentei cereri nu s-a pronunțat asupra neconstituționalității acestei norme, iar excepția este ridicată de către reprezentantul părții în proces.

Prin urmare, având în vedere cele menționate, constată că sunt întrunite condițiile redate de art. 7 alin. (3¹) din CPP, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și deci există temei legal de a admite prezenta cerere, motiv din care solicită instanței să ridice excepția de neconstituționalitate în temeiul prevederilor legale invocate.

În ședința de judecată, avocatul Lucian Rogac a susținut cererea adresată pe deplin și a solicitat admiterea acesteia ca fiind întemeiată din motivele invocate în conținutul acesteia.

Procurorul nu a fost de acord cu cererea adresată, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Audiind opiniile participanților la proces, luând în considerație motivele cererii înaintate în raport cu materialele cauzei, instanța consideră cererea avocatului întemeiată urmând a fi admisă, precum și consideră oportun de a sesiza, din oficiu, Curtea Constituțională pentru a supune controlului constituționalității prevederile art. 305¹ alin. (1) – (5) Cod Procedură Penală din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 7 alin. (3), (3¹) Cod de Procedură Penală RM, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterea judiciară se suspendă.

(3³) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin.(3¹), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.

Totodată, instanța reține că, conform pct. 82 al Hotărârii Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la

verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pct. 83 al Hotărârii sus nominalizate prevede că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Astfel, constatînd în cererea avocatului Lucian Rogac întrunirea cumulativă a condițiilor indicate art. 7 alin. (3¹) Cod de Procedură Penală și în Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată consideră necesar admiterea acesteia și a sesiza Curtea Constituțională a RM, în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 291¹ alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală RM.

Totodată instanța de judecată consideră oportun de a sesiza din oficiu Curtea Constituțională pentru a supune controlului constituționalității prevederile art. 305¹ alin. (2), (4), (5) Cod Procedură Penală.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, art. 305¹ alin. (1) – (5) Cod de Procedură Penală și anume „*Demersul referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului se examinează în ședință închisă în termen de 5 zile, cu participarea obligatorie a procurorului și a apărătorului ales sau desemnat din oficiu. În demersul procurorului se indică: fapta care face obiectul învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele care confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării acestuia nu a fost stabilit, măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului, inclusiv lista martorilor care urmează a fi audiați referitor la circumstanțele care ar confirma sau infirma sustragerea de la urmărirea penală sau imposibilitatea stabilirii locului aflării învinuitului. În timpul examinării demersului, judecătorul de instrucție are dreptul, din oficiu sau la cererea părților, să audieze martori, să examineze cererile părților sau să examineze alte probe relevante pentru a decide dacă au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea identificării locului aflării învinuitului și că acesta se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării lui nu este stabilit. În urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului, în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare, sau privind admiterea demersului procurorului. În încheierea judecătorului de instrucție se indică motivele de fapt și de drept invocate la respingerea sau admiterea demersului procurorului. Adresarea repetată cu demers privind autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului în privința aceleiași persoane în aceeași cauză, după respingerea demersului precedent, se admite numai dacă apar circumstanțe*

noi ce servesc temei pentru a constata că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și că nu a fost posibilă identificarea locului aflării lui”, constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

Instanța de judecată atestă cu certitudine că, la moment nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate - anume contradictorialitatea prevederilor art. 305¹ alin. (2), (4), (5) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) Cod de Procedură Penală RM - hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Urmare a celor indicate, suprapuse la textele de lege enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a ridica din oficiu excepția de neconstituționalitate, în cadrul judecării demersului procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Cernei cu privire la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului Vladimir Plohotniuc, pe capătul de acuzare înaintat în baza ordonanței de punere sub învinuire din 27.12.2021, emisă în cauza penală nr. 2014978151, în vederea controlului constituționalității prevederilor art. 305¹ alin. (2), (4), (5) Cod de Procedură Penală.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3), (3¹) Cod de Procedură Penală a RM; art. 135 alin. 1 lit. a) din Constituția RM instanța de judecată –

DISPUNE :

Se admite cererea avocatului Lucian Rogac cu privire sesizarea Curții Constituționale a RM, în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 291¹ alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală RM.

Se sesizează Curtea Constituțională a RM, cu privire la controlul constituționalității prevederilor art. 291¹ alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală RM, în baza cererii avocatului Lucian Rogac.

Se ridică din oficiu excepția de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității prevederilor art. 305¹ alin. (2), (4), (5) Cod Procedură Penală RM, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 4, art. 8, art. 16, art. 20, art. 21, art. 23, art. 26, art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

În temeiul art. 7 alin. (3²) Cod de Procedură Penală RM, se suspendă examinarea prezentei cauze și dezbaterile judiciare, până la adoptarea unei hotărâri de către Curtea Constituțională a RM.

Se remite Curții Constituționale a RM prezenta încheiere, sesizarea avocatului și a instanței de judecată, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Judecător

Sergiu Ciobanu